VUOKRALAISET

Eduskunnan valtiovaranvaliokunnan asunto- ja ympäristöjaostolle.

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2023

Teema: Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen

Vuokralaiset VKL ry kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta Hallituksen esityksestä HE 154/2022 vp eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2023

Lausujasta:

Vuokralaiset ry on valtakunnallinen vuokralaisten edunvalvoja. Tarjoamme vuokra-asumiseen liittyvää asiantuntijapalvelua, neuvontaa ja koulutusta sekä jäsenillemme että muille vuokra-asumisesta kiinnostuneille.

Yleistä

Tilanne Suomessa ja koko maailmassa on ennen kokematon ja vaatii rohkeata otetta talousarvion laatijoilta tulevaisuuden turvaamiseksi. Asuntotuotannossa on hyödynnettävä tilanne asuntopoliittisesta, elinkenopoliittisesta ja työllisyysnäkökulmasta.

Talousarvion maininnat kaupunkiseutujen rakenteen eheydestä ja tavoitteet tuottaa kohtuuhintaista asumista ovat oikeita.

Asuminen on vuosia ollut perheiden suurin yksittäinen menoerä. Erityisen paha tilanne on yhden hengen kotitalouksissa tai niissä perheissä, joissa on vain yksi tulonsaaja. Asumisen kalleutta kuvastaa työssäkäyvienkin tarve hakea asumistukea. Suomessa pienituloisille perheille maksetaan asumistukea, jolla helpotetaan perheiden pärjäämistä asuntomarkkinoilla. Asumistuen määrä on kasvanut räjähdyksen omaisesti.

Suomessa asumisen laatu on yleisesti ottaen hyvällä ja turvallisella tasolla. Erityiseksi ongelmaksi nouseekin asumisen kalleus.

Talousarvion tavoitteet kaupunkiseutujen rakenteen eheydestä ja tavoitteet saada tuotetuksi kohtuuhintaista asumista ovat oikeita. Liikenne- ja infrainvestointien merkitystä asuntotuotannon tukemiseksi pitää seurata tarkalla silmällä ja huolehtia siitä, kuntia tuetaan asuntotuotannonkin näkökulmasta riittävästi.

Talousarvion osalta on merkille pantavaa erilaisten tukimuotojen runsaus aiempiin talousarvioihin verrattuna. Tukimuotojen monimuotoisuus tukee vahvasti ilmastokysymyksiä sekä alueellisia ratkaisuja ja hyvä niin. Asuntopolitiikan hyvään toteuttamiseen tarvitaan näkemystä ja rohkeutta.

Vuokralaiset VKL ry
Velkuanpolku 1 E
00300 Helsinki
Puh. (09) 4770 360
toimisto@vuokralaiset.fi
www.vuokralaiset.fi

VUOKRALAISET

Asuntotuotannosta

Korkotukivaltuuksien taso vastaa aiempia vuosia ja tukee MAL-sopimusten tavoitteita. Näkemyksemme mukaan tuotantotavoitteiden osalta tulee olla kunniahimoisempia tavoitteiden toteutumisen osalta.

MAL-sopimusten osalta on kasvukeskusalueiden tavoitteet jo pitkälle linjattu asuntotuotannon osalta. Liikenneinvestointien hitaus ei saa pitkittää uusien asuntoalueiden aloittamista. MAL-käynnistysavustuksia pidämme tarpeellisina asuntovarannon kasvattamiseksi. Määrärahan käyttöä on seurattava ja kasvatettava tarvittaessa.

Riittävä kohtuuhintainen asuntotuotanto tukee myös hallitusohjelmaan kirjattuja tavoitteita asunnottomuuden vähentämisestä.

Asumisneuvonnasta

Asumisneuvonnan lakisääteistäminen ja toiminnan ylläpitäminen on pitkäjänteisen työn tulosta. Hyvinvointi alueiden aloittaessa vuoden vaihteessa, tulee asumisneuvontaa tarkastella ja tarvittaessa varautua neuvontaresurssien muutoksiin.

Asumisoikeusasuminen

Asumisoikeusasuntoihin on merkittävä määrä suomalaisia asettanut kotinsa. Asumisoikeusasuntojen peruskorjauksiin on varattava riittävästi valtuuksia. Kohteiden peruskorjaus pitää kiinteistöjä kunnossa sekä varmistaa niiden kysyntäarvoa.

Asumisoikeusasuntojen korjaustarve kasvaa vuosivuodelta kiinteistöjen ikääntyessä. Kiinteistöjen oikea aikainen peruskorjaus on asukkaiden asumisen laadullisen parantumisen lisäksi myös ilmasto- ja energiakysymys.

Korjausavustukset

Korjausavustusten osalta kannamme huolta erityisesti asumisoikeustalojen osalta, joiden korjaukseen on lainsäädännössä ohjattu käyttämään valtion tukia. Määrärahan pitää olla riittävää asuntokannan kunnossa pitoon, jotta niiden kysyntä- ja käyttöarvo pysyy korkeana. Asumisoikeustalojen korjaustarpeet ovat kohteiden elinkaaren mukaan kasvamassa.

Vuokralaiset VKL ry
Velkuanpolku 1 E
00300 Helsinki
Puh. (09) 4770 360
toimisto@vuokralaiset.fi
www.vuokralaiset.fi

VUOKRALAISET

Asumisen rahoitus ja kehittämiskeskus

Talousarviossa mainittuja ARA:lle asetettuja tavoitteita pidämme oikean suuntaisina. Kohtuuhintaisen asuntotuotannon käyttäjien – siis vuokralaisten – näkökulmasta on ongelmallista hankkeiden käsittelyaikojen vaihtelevaisuus. Hankkeiden venyessä pitkittyneiden käsittelyaikojen myötä, kohteiden kulut nousevat ja tämä johtaa automaattisesti lähtövuokran nousuun.

Tulevalla hallituskaudella tulee ARA:n toimintaa kehittää tasalaatuisemmaksi, ennakoitavammaksi sekä tiedottavammaksi.

Avustukset järjestöille

Järjestöjen saamat avustukset tulee palauttaa vuoden 2022 tasolle. Asukaspuolen edunvalvonta ja neuvonta on aiemaa vaativampaa. Vuokranantaja järjestöjen lukumäärä on kasvanut ja aiheuttaa huolta ja painetta asukapuolen oikeuksin turvaamiseksi.

Helsingissä 6.10.2022

ANNE VIITA
Anne Viita
toiminnanjohtaja
Vuokralaiset ry

Vuokralaiset VKL ry
Velkuanpolku 1 E
00300 Helsinki
Puh. (09) 4770 360
toimisto@vuokralaiset.fi
www.vuokralaiset.fi